

Биологија- 8. разред КРИТЕРИЈУМИ И ЕЛЕМЕНТИ ОЦЕЊИВАЊА

Увод

У складу са чланом Правилника о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању (Сл.гласник РС , бр. 10/2024) усклађени су елементи праћења и оцењивања ,као и начини и поступци вредновања (члан 6, став 2) . Критеријуми су сачињени у складу и са другим законским и подзаконским актима, од којих посебно истичемо Првилник о стандардима квалитета рада установе (Сл. гласник РС ,бр.34/2019) и Правилнике о плану и програму наставе и учења за пети, шести,седми и осми разред основне школе .

Критеријуми и елементи оцењивања усклађени су са осталим школским документима.

Начин поступци и елементи оцењивања

Иницијално процењивање

До краја треће наставне недеље од почетка школске године , наставник процењује претходна постигнућа ученика у оквиру одређене области или теме , које су од значаја за предмет у тој школској години. Иницијално процењивање најављује се три радна дана пре планираног одржавања .

Формативно оцењивање садржи повратну информацију о остварености прописаних исхода и стандарда постигнућа и ангажовања у оквиру предмета са јасном препоруком за даље напредовање. Оцена је јавна.

Сумативно/бројчано оцењивање јесте вредновање постигнућа ученика на крају програмске целине или на крају полугодишта.

Оцена ученика

Оцена је описна и бројчана. Оцена је објективна и поуздана мера напредовања и развоја ученика , као и ангажовања ученика и његове самосталности у раду.

Бројчане оцене су :

Одличан (5), врло добар (4), добар (3), довољан (2), недовољан (1). Оцена један (1) је непрелазна.

Оцену одличан (5) добија ученик који:

- у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама;
- са лакоћом логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;
- показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања.

Оцену врло добар (4) добија ученик који:

- у великој мери показује способност примене знања и логички повезује чињенице и појмове;
- самостално изводи закључке који се заснивају на подацима;
- решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује;
- показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.

Оцену добар (3) добија ученик који:

- у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама;
- у знатној мери логички повезује чињенице и појмове;
- већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме;
- у довољној мери критички расуђује;
- показује делимични степен активности и ангажовања.

Оцену довољан (2) добија ученик који:

- знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену;
- у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима;
- понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује;
- показује мањи степен активности и ангажовања.

Оцену недовољан (1) добија ученик који:

- знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;
- не изводи закључке који се заснивају на подацима;
- критички не расуђује;
- не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

Бројчана оцена утврђује се на основу остварености исхода, самосталности и ангажовања ученика.

У току једног полугодишта ученик ће бити оцењен најмање 4 пута и то:

- једна оцена са најављене писмене провере дуже од 15 минута
- најмање две оцене на усменој провери постигнућа
- најмање једну оцену на основу формативног оцењивања

Ученик се оцењује на основу:

1. Усне провере постигнућа (у току полугодишта најмање једна оцена треба да буде на основу усмене провере постигнућа ученика).
Ученик може бити оцењен на основу одговарања на питања, дискусије на часу, учешћа у решавању проблемских задатака, презентовања есеја, мапирања појмова и др. Усмено испитивање се неће посебно најављивати.

2. Писмене провере постигнућа ученика (у току оба полугодишта). Ученик ће имати по две оцене у полугодишту , на основу писмених провера дужим од 15 минута. Време писмених провера биће благовремено истакнуто на сајту школе. Ученик има право у увид у свој рад, оцена је јавна и добијена оцена уписује се у прописану евиденцију /е- дневник / осам дана од дана провере.

Писмене провере постигнућа у трајању до 15 минута обављају се без најаве , а имају за циљ утврђивање савладаности дела програмских садржаја , односно исхода. Оставреност постигнућа на овим проверама може бити саставни део оцене добијене другом техником оцењивања.

Скала вредновања постигнућа :

0% - 30% = недовољан (1)

31% - 50% = довољан (2)

51% - 70% = добар (3)

71% - 85% = врлодобар (4)

86% - 100% = одличан (5)

3. Ученик се оцењује и на основу активности и његових резултата рада , а посебно: излагања и представљања (изложба радова, резултати истраживања, модели, постери и сл.), учешћа у дебати и дикусији, писања есеја, домаћих задатака , учешћа у различитим облицима групног рада и пројектима и сл.). Рад у групи подразумева тимски рад ученика, ангажованост, размену , повезивање и примену идеја .Рад на пројекту оцењује се кроз вредновање активности и ангажовања током рада на пројекту, стеченог и примењеног знања, стеченим међупредметним компетенцијама и излагањем резултат рада. Наставник јасно дефинише и информише ученике са елементима за вредновање у оквиру групног рада , укључујући и пројекте у оквиру предмета.

4. Практични рад, лабораторијске и друге вежбе, спортске активности оцењују се на основу примене учениковог знања, самосталности, показаних вештина у коришћењу алата, материјала инструмената и других помагала , као и примене мера заштите према себи, другима и околини , у складу са програмом наставе и учења.

Ангажовање и самосталност ученика

Процена степена ангажовања и самосталности ученика континуирано се прати и наставник их евидентира у педагошкој документацији. Ови елементи интегришу се у формативну оцену, која ће најмање једном у толу полугодишта бити преточена у сумативну и као таква, евидентирана у прописану евиденцију /е-дневник/.

КРИТЕРИЈУМИ ЗА БРОЈЧАНУ ОЦЕНУ

Бројчана оцена из биологије у складу са Правилником о оцењивању ученика у основном образовању и васпитању (члан 6 став 2), у току школске године утврђује се на основу следећих критеријума: оствреност исхода, самосталност и ангажовање ученика.

ОСТВАРЕНОСТ ИСХОДА

оцена	садржај
НАСТАВНА ТЕМА: Јединство грађе и функције као основа живота	
НЕДОВОЉАН - (1)	добија ученик који нема познавање основних биолошких појмова, појава, процеса и односа. Знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене, не изводи закључке који се заснивају на подацима, критички не расуђује, не показује жељу за напредовањем као ни интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.
ДОВОЉАН - (2)	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинише да је ћелија најмања јединица грађе свих вишећелијских организма у чијим се одељцима одвијају разноврсни процеси, и зна основне • Набраја карактеристике грађе тих ћелија • дефинише појам и значај матичних ћелија • набаја које су ћелијске органеле пример великог односа између површине и запремине • дефинише грађу и улогу ензима, њихов значај за жива бића - дефинише улогу ендокриног система и значај хомеостазе • препознаје улогу и значај чулних ћелија, као и поделу рецептора • препознаје и објашњава грађу нервног система и улогу делова нервног система • дефинише појам рефлекса и његов значај за организам • набраја поремећаје ендокриног, нервног и чулног система; • дефинише појам и значај хомеостазе • дефинише појам и значај процеса фотосинтезе • дефинише појам и значај процеса ћелијског дисања • дефинише појам и значај процеса транспирације • Интерпретира значај сталности телесне температуре
ДОБАР - (3)	<p>- објашњава и описује улогу ћелијских органела</p> <ul style="list-style-type: none"> • објашњава поделу матичних ћелија и њихову употребу • упоређује однос запремине и површине, као један од основних принципа 12 економичности живих

	<p>бића</p> <ul style="list-style-type: none"> • објашњава регулацију ензимске реакције и њен значај • објашњава улоге различитих хормона • објашњава основне особине нервних ћелија и њихову грађу; значај синапси и неуротрансмitera и особине мишићних ћелија • повезује начин функционисања чулног система (чуло вида, слуха, мириса, укуса) и грађу нервног система и улогу делова нервног система • објашњава начин деловања рефлексног лука • објашњава и разуме узроке настанка поремећаја нервног, ендокриног и чулног система • објашњава и разуме физичке и хемијске параметре који утичу на хомеостазу • објашњава факторе који утичу на интензитет фотосинтезе - разуме процес ћелијског дисања • објашњава како транспирација функционише • објашњава и на примерима препознаје поделу живих бића у зависности од начина одржавања температуре
ВРЛО ДОБАР - (4)	<p>-на конкретном примеру описује органеле и истиче разлике између ћелија</p> <ul style="list-style-type: none"> • објашњава употребу матичних ћелија у лечењу болести • на конкретним примерима описује , објашњава и анализира однос запремине и површине, као и принципе економичности живих бића • препознаје, описује и анализира на конкретном примеру улогу одређених ензима <p>-објашњава биљне хормоне и хормоне бескичмењака; анализира значај хормона на конкретним примерима</p> <p>-на конкретном примеру анализира значај чулних, нервних и мишићних ћелија као и грађу и улогу чулног и нервног система</p> <ul style="list-style-type: none"> • на конкретном примеру описује рефлексни лук и типове рефлекса • објашњава и на конкретном примеру издваја и описује поремећаје нервног, ендокриног и чулног система • на конкретном примеру објашњава механизам негативне и позитивне повратне спреге • објашњава начин вршења фотосинтезе, разликујући светлу и тамну фазу и њихове производе • објашњава и на примерима препознаје процес аеробног и анаеробног дисања <p>објашњава и на примерима препознаје транспирацију</p> <p>разуме и објашњава механизме регулације телесне температуре код различитих група живих бића</p>

ОДЛИЧАН - (5)	<p>-анализира значај ћелијских органела и метаболизма ћелије</p> <ul style="list-style-type: none"> • коментарише, анализира и изводи закључке о моралним дилемама везаним за истраживање матичних ћелија • објашњава и анализира значај принципа економичности живих бића и повезује га са адаптацијама • схвата и објашњава примену ензима у производњи хране и лекова • схвата главне морфолошке и функционалне карактеристике органа који информичу организам о стању у околини и њихову улогу у одржавању унутрашње равнотеже (улога нервног система) као и органа који реагују на промене у околини и карактеристике органа које враћају организам у равнотежу онда када је из ње избачен (стресно стање - улога ендокриног система) • анализира рефлексе, изводе закључке о њима и то објашњава на конкретном примеру • схвата важност и начине очувања здравља и примењује их у пракси • анализира значај негативне и позитивне повратне спреге • анализира на конкретном примеру процес фотосинтезе • анализира на конкретним примерима процес ћелијског дисања • анализира на конкретним примерима процес транспирације, адаптације биљака на транспирацију и факторе који утичу на овај процес • анализира на конкретним примерима ендотерме, ектотерме, поиклотерме и хомеотерме • писање есеја, извештаја.... <p>Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, прикупљање, обрада и синтеза података и критички приступ добијених резултата</p>
НАСТАВНА ТЕМА : Човек и здравље	
НЕДОВОЉАН - (1)	<p>добија ученик који нема познавање основних биолошких појмова, појава, процеса и односа. Знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене, не изводи закључке који се заснивају на подацима, критички не расуђује, не показује жељу за напредовањем као ни интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.</p>
ДОВОЉАН - (2)	<p>Именује и одређује положај органа човека, улогу крви</p> <p>Именује појам- адолесценција, пубертет, контрацепција</p> <p>идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и да избегава ризична понашања.</p> <p>Именује најчешће болести, стања, деформитете, утицаја нездравих стилова живота ; одговорно се односи према свом здрављу;</p>

ДОБАР - (3)	<p>Описује улоге органа,крви Познаје биолошки смисао адолесценције, пубертета, контрацепција, полно преносиве болести, Познаје мере превенције за очување здравља,личне хигијене Познаје утицај хормона на промене у пубертету Познаје здраве стилове живота,</p>
ВРЛО ДОБАР - (4)	<p>Описује повезаност између грађе и функције нервног и ендокриног система,хормона пубертета Објашњава физиолошке процесе организма човека и њихову повезаност. Издвојити општа знања о променама у пубертету и повезати са сопственим Искусствима, као и одговорно понашање у вези с репродуктивним здрављем. Закључује када може сâм себи да помогне и када је потребно потражити лекарску помоћ. Издвојити здраве стилове живота,утицај медијских садржаја на понашање младих Описује поремећаје који настају нездравим стиловима живота</p>
ОДЛИЧАН - (5)	<p>Повезати садејство нервног и ендокриног система у одржавању хомеостазе организма човека. Схвата улогу нервног и ендокриног система на настанак промене у адолесценцији,пубертету,зна о полно преносивим болестима,заштиту од нежељене трудноће,зна састав крви и улоге крви. Наводи самостално животне стилове и утицај медија на понашање младих. Има критички став према медијским садржајима који се баве здравим стиловима живота; повезује промене настале у пубертету са деловањем хормона; повезати поремећаје у раду органа и система органа изазваних нездравим начином живота; - - користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;</p>
НАСТАВНА ТЕМА: Порекло и разноврсност живота	
НЕДОВОЉАН - (1)	<p>добија ученик који нема познавање основних биолошких појмова, појава, процеса и односа. Знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене, не изводи закључке који се заснивају на подацима, критички не расуђује, не показује жељу за напредовањем као ни интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.</p>

ДОВОЉАН - (2)	именује основне научне чињенице о еволуцији живота на Земљи и етапе Земљине историје објашњава услове који су неопходни за живот
ДОБАР - (3)	зна да живот на Земљи има заједничко порекло са чијом се историјом можемо упознати на основу фосилних записа разуме и објашњава процесе који су претходили настанку живота на Земљи дефинише појам „строматилити“ објашњава значај цијанобактерија
ВРЛО ДОБАР - (4)	схвата и објашњава узроке изумирања врста објашњава појаву геолошких доба, начин на који су се смењивала, њихове карактеристике и појаву живих бића карактеристичних за свако геолошко доба објашњава и анализира улогу алги и биљака у настанку кисеоника издваја шта је довело до „кисеоничне катастрофе“ и које су последице тога
ОДЛИЧАН - (5)	анализира на конкретним примерима време када се појавила дата врста и начине њеног опстанка анализира на конкретним примерима настанак и значај озонског омотача као и ендосимбиозу и разуме њихов значај објашњава и анализира адаптације које су биљкама биле неопходне да би опстале на копну користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;
НАСТАВНА ТЕМА: Наслеђивање и еволуција	
НЕДОВОЉАН - (1)	добија ученик који нема познавање основних биолошких појмова, појава, процеса и односа. Знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене, не изводи закључке који се заснивају на подацима, критички не расуђује, не показује жељу за напредовањем као ни интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.

ДОВОЉАН - (2)	<p>Препознати да постоје природне промене у понашању које настају као последица физиолошких промена (пубертет) препознаје фазе метаморфозе и начин њеног одвијања дефинише теорију еволуције и значај еволуције; као и појмове- природна и вештачка селекција препознаје карактеристичне представнике рода Ното и њихове одлике</p>
ДОБАР - (3)	<p>разликује и објашњава процес потпуне и непотпуне метаморфозе описује значај пубертета и процесе који га прате, као и утицај хормона на њих описује начин цветања биљака и услове који су неопходни за цветање разликује на конкретним примерима природну и вештачку селекцију разликује на конкретним примерима одређене представнике рода Ното</p>
ВРЛО ДОБАР - (4)	<p>Описати на конкретном примеру промене које се јављају у пубертету објашњава начин формирања и сазревања плода, као и утицај биљних хормона на саме процесе објашњава значај мутација и адаптација у еволуцији објашњава основне разлике по којима се човек разликује од осталих припадника рода Ното</p>
ОДЛИЧАН - (5)	<p>повезује промене које се догађају организму током животног циклуса са активностима гена анализира и закључује на конкретним примерима спољашње и унутрашње утицаје који су неопходни за процес цветања, плодношења и сазревања плода - закључује како различити еволуциони механизми, мењајући учесталост о собина у популацијама, доводе до еволуције анализира процес еволуције човека током времена и промене које су се јављале користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;</p>
<p>НАСТАВНА ТЕМА: Живот у екосистему</p>	

НЕДОВОЉАН - (1)	<p>добија ученик који нема познавање основних биолошких појмова, појава, процеса и односа. Знања која је остварио нису ни на нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене, не изводи закључке који се заснивају на подацима, критички не расуђује, не показује жељу за напредовањем као ни интересовање за учешће у активностима нити ангажовање.</p>
ДОВОЉАН - (2)	<ul style="list-style-type: none"> - дефинише основне еколошке појмове (животна средина, станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера). -Препознаје представнике екосистема у непосредном окружењу и одговорно се односи према њима. -Дефинише биодиверзитет. -Препознаје утицаје људског деловања на животну средину, основне мере заштите животне средине препознаје животне услове који владају у карактеристичним екосистемима Србије и најважније врсте које их насељавају; појмове ендемит, реликт, интродукција, препознаје основне последице развоја човечанства на природу (утицај киселих киша, озонских рупа, појачаног ефекта стаклене баште, глобалне климатске промене) и најважније врсте загађивања воде, ваздуха и земљишта препознаје основне процесе важне у заштити и очувању животне средине (рециклажу, компост) и у заштити биодиверзитета (национални паркови, природни резервати). Препознаје процесе кружења материје и протикања енергије, ланце исхране Препознаје обновљиве и необновљиве природне ресурсе,
ДОБАР - (3)	<ul style="list-style-type: none"> - изводи значење основних еколошких појмова (животна средина, станиште, животна заједница, популација, еколошка ниша, екосистем, биодиверзитет, биосфера). -Описује значај биодиверзитета и властите одговорности за његову заштиту. -Разуме значај мера заштите животне средине из аспекта одрживог развоја. -уочава основне односе међу члановима екосистема. -разликује типичне екосистеме у Србији. разуме и правилно именује одлике популације, биоценозе, екосистема, биома и биосфере; зна да у природи постоји кружење појединих супстанци (воде, угљеника, азота). препознаје различите биоми и зна њихов основни распоред на Земљи; уме да објасни појмове: макија, гарига, физичка суша, физиолошка суша; зна да наведе

	<p>националне паркове Србије и зна шта су Црвене књиге. разуме утицај човека на биолошку разноврсност (нестанак врста, сеча шума, интензивна пољопривреда, отпад). разуме проблем демографске експанзије; набраја обновљиве и необновљиве ресурсе.</p>
<p>ВРЛО ДОБАР - (4)</p>	<p>Описује основне односе међу члановима екосистема и објашњава како делови екосистема утичу једни на друге.</p> <ul style="list-style-type: none"> -издваја значај циклуса кружења најважнијих елемената у екосистему. -описује типичне екосистеме и њихове најважније представнике у Србији (биодиверзитет Србије). -Успоставља везу између узрока и последица штетног дејства загађујућих супстанци на живи свет и животну средину. - Описује основне биоме и зна њихов основни распоред на Земљи; разуме процес кружења материје и протицање енергије у екосистему. - Описује животне услове који владају у појединим екосистемима Европе и света и карактеристичне врсте које их насељавају; <p>разуме значај природних добара у заштити природе (националних паркова, продних резервата, ботаничких башта, зоовртова)</p> <p>– описује последице загађивања воде, ваздуха и замљишта, као и значај очувања природних ресурса и уштеде енергије разуме концепт одрживог развоја и енергетску ефикасност</p>
<p>ОДЛИЧАН - (5)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • самостално објашњава преносе супстанце и енергије у екосистему, као и развој и еволуцију екосистема. <p>-Процењује значај мера заштите, очувања и унапређивања животне средине и зна како може да их примени.</p> <p>-Повезује распоред биома на Земљи с чиниоцима који га одређују.</p> <p>-Разуме значај примене принципа одрживог развоја у свакодневном животу.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Закључује да се уз материјалне токове увек преноси и енергија и уме да објасни односе исхране у екосистему (аутотрофне, хетеротрофне, сапротрофне, ланце исхране и трофичке пирамиде); <p>- разликује просторну и временску организацију животних заједница и популација.</p> <p>-предвиђа, на основу задатих услова, тип екосистема који у тим условима настаје. познаје механизме којима развој човечанства изазива промене у природи (утицај киселих киша, озонских рупа, појачање ефекта стаклене</p>

	баште, глобалне климатске промене); уопштава, изводи закључке, чита графикон. разуме зашто се неограничен развиј човечанства не може одржати у ограниченим условима целе планете писање есеја и извештаја..... користи ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата; табеларно и графички представи прикупљене податке и изведе одговарајуће закључке;
--	---

САМОСТАЛНОСТ И АНГАЖОВАЊЕ УЧЕНИКА

Оцена	Самосталност и ангажовање ученика
Недовољан (1)	Не показује интересовање за учешће у активностима нити ангажовање
Довољан (2)	Показује мањи степен активности и ангажовања
Добар (3)	Показује делимични степен активности и ангажовања
Врло добар (4)	Показује велику самосталност и високи степен активности и ангажовања
Одличан (5)	Показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања

ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА КОЈИМА СЕ ПРУЖА ДОДАТНА ПОДРШКА У ОБРАЗОВАЊУ – ПО ИОП-у

Ученик коме је потребна додатна подршка у образовању оцењује се у односу на остваривање циљева и стандарда постигнућа у току савладавања индивидуалног образовног плана или у односу на прилагођене стандарде постигнућа при чему се вреднује и однос ученика према раду и постављеним задацима / захтевима предмета у складу са његовим способностима.

Оцењивање ученика по ИОП-у 1 се врши на основу ангажовања и степена остварености постојећих стандарда и очекиваних исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања.

Оцењивање ученика по ИОП-у 2 се врши на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. Вредновање је усмерено на подстицање ученика на активно учествовање у настави и ваннаставним активностима, развијању његовог самопоуздања и осећаја напредовања.

Уколико ученик стиче образовање и васпитање по ИОП-у 3, оцењује се на основу ангажовања и степена остварености прилагођених циљева и исхода, који су дефинисани у персонализованом плану наставе и учења, уз прилагођавање начина и поступка оцењивања. При евалуацији ученика који раде по ИОП -у, примењује се индивидуални приступ у сарадњи са педагошко-психолошком службом.

ФОРМАТИВНО И СУМАТИВНО ОЦЕЊИВАЊЕ УЧЕНИКА:

ПРОВЕРА ОСТВАРЕНОСТИ СТАНДАРДА УЧЕНИЧКИХ ПОСТИГНУЋА (ОСТВАРЕНОСТИ ИСХОДА)					
Шта пратимо			Поступак и инструменти оцењивања	Критеријуми	Време
Степен остварености циљева и прописаних, односно прилагођених стандарда постигнућа у току савладавања програма предмета;	Процењују се: вештине изражавања и саопштавања; разумевање, примена и вредновање научених поступака и процедура; рад са подацима и рад на различитим врстама текстова; уметничко изражавање; вештине, руковање прибором, алатом и технологијама и извођење радних задатака.	Оцену одличан (5) добија ученик који: – у потпуности показује способност трансформације знања и примене у новим ситуацијама; – лако логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у потпуности критички расуђује;	- Свакодневно бележење активности ученика на часу у свеску евиденције наставника - Усмено одговарање, свеска евиденције наставника -Редовност доношења домаћег, свеска евиденције - Писане провере, свеска евиденције - Групни рад (посматрање наставника, излагање група), свеска евиденције Рад у пару (посматрање	Број јављања: За јављање + За јављање више пута ++ За давање комплетног, потпуног одговора на тежа питања +5 Ко не зна одговор -	Свакодневно бележење током године
		Оцену врло добар (4) добија ученик који: – у великој мери показује способност примене знања и		Учесталост по месецима	Пресек стања по тромесечју
				Свеобухватност одговора Сналажење на зидним сликама, природном материјалу Хоризонтално и вертикално повезивање градива	По потреби, бар једном у полугодишту

		<p>логички повезује чињенице и појмове; – самостално изводи закључке који се заснивају на подацима; – решава поједине проблеме на нивоу стваралачког мишљења и у знатној мери критички расуђује</p>	<p>наставника, излагање парова), свеска евиденције -Сналажење на зидним сликама, шемама</p>	<p>За три недоношења домаћег -1 у свеску Прегледање свески</p>	<p>Свакодневно током годинепраћење/ пресек стања за тромесечје На крају наставне године</p>
		<p>Оцену добар (3) добија ученик који: – у довољној мери показује способност употребе информација у новим ситуацијама; – у знатној мери логички повезује чињенице и појмове; – већим делом самостално изводи закључке који се заснивају на подацима и делимично самостално решава поједине проблеме; – у довољној мери критички расуђује;</p>		<p>Бодовање: 35-49%-2 50-74%-3 75.89%-4 90-100%-5</p>	<p>Након сваке теме</p>

		<p>Оцену довољан (2) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио су на нивоу репродукције, уз минималну примену; – у мањој мери логички повезује чињенице и појмове и искључиво уз подршку наставника изводи закључке који се заснивају на подацима; – понекад је самосталан у решавању проблема и у недовољној мери критички расуђује; 		<p>Сарадња у групи (сви чланови су укључени, сви имају задато забележено у свескама...) Степен знања свих чланова групе Квалитативно и квантитативно процењивање резултата рада група (пано, табела...)</p>	По потреби
		<p>Недовољан (1) добија ученик који:</p> <ul style="list-style-type: none"> – знања која је остварио нису ни на 		<p>Прва три пара која ураде добијају +5</p>	По потреби
					На крају школске године

		<p>нивоу препознавања и не показује способност репродукције и примене;</p> <p>– не изводи закључке који се заснивају на подацима;</p> <p>– не расуђује критички</p>			
<p>Ангажовање ученика у настави.</p>	<p>Одговоран однос према раду, постављеним задацима, и исказано интересовање и мотивацију за учење и напредовање. активно учествовање у настави, сарадњу са другима</p>	<p>– показује изузетну самосталност уз изузетно висок степен активности и ангажовања (5)</p> <p>– показује велику самосталност и висок степен активности и ангажовања.(4)</p> <p>– показује делимични степен активности и ангажовања(3)</p> <p>– показује мањи степен активности и ангажовања.(2)</p> <p>– не показује интересовање за учешће у активностима нити</p>	<p>Вођење евиденције од стране наставника о:</p> <p>-Броју јављања на часовима</p> <p>-Броју успешности у групном раду, раду у пару</p> <p>-Учешћу на такмичењима, посета културно-историјским институцијама</p> <p>-Несебичном пружању помоћи другим ученицима.</p>	<p>-Све што је рађено на часу налази се у свескама</p> <p>-Број и квалитет добровољног учешћа у разним наставним и ваннаставним активностима (такмичења, израда паноа, кратко предавање, вођење квиза, израда асоцијација...)</p>	<p>-Пресек стања по тромесечјима</p>

		ангажовање (1)			
--	--	----------------	--	--	--

НАЧИН ПРИЛАГОЂАВАЊА ПРОГРАМА НАСТАВЕ И УЧЕЊА

1. УЧЕНИЦИМА КОЈИМА ЈЕ ПОТРЕБНА ДОДАТНА ОБРАЗОВНА ПОДРШКА:

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, домаћих...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- размена искустава и сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи...
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја
- и све друго што ће се применити у складу са конкретним случајем

Педагошка документација која је израђена за ученике којима се пружа додатна образовна подршка налази се код предметног наставника/учитеља и у педгошко-психолошкој служби школе.

2. УЧЕНИЦИМА СА ИЗУЗЕТНИМ СПОСОБНОСТИМА

Идентификација ученика, прилагођавање садржаја кроз индивидуализован приступ и примену диференциране наставе како садржаја, тако и метода рада.

Педагошка документација која је израђена за ученике са изузетним способностима налази се код предметног наставника/учитеља и у педгошко-психолошкој служби школе.

ПЛАН ПИСМЕНИХ ПРОВЕРА (ПО НАСТАВНИМ НЕДЕЉАМА):

Иницијални тест: 2. наставна недеља.

Контролни задаци: 7. 14. 27. 33. наставна недеља.

ПРОЦЕНА ОСТВАРЕНОСТИ СТАНДАРДА

ПРВО ПОЛУГОДИШТЕ: 14. НЕДЕЉА

ДРУГО ПОЛУГОДИШТЕ: 33. НЕДЕЉА

Напомена: План писмених провера је подложен променама и биће прилагођен условима рада.

Напомена: Другим и четвртим контролним задатком (полугодишњи и годишњи тест) проверава се степен остварености стандарда.